

До спеціалізованої вченої ради Д 20.052.06
Івано-Франківського національного
технічного університету нафти і газу

ВІДГУК

офіційного опонента

**доктора економічних наук, професора Алексєєва Ігора Валентиновича
на дисертаційну роботу Шкуренко Ольги Володимирівни
на тему «Управління логістичним забезпеченням розвитку
інноваційного співробітництва в умовах циркулярної економіки»,
представлену до захисту на здобуття наукового ступеня доктора
економічних наук за спеціальністю 08.00.03 – економіка та управління
національним господарством**

1. Актуальність теми дисертаційної роботи і її зв'язок з науковими програмами, планами, темами

Економічний розвиток країни без кардинальної зміни сучасної економічної моделі призведе до розгортання екологічних загроз та унеможливить процес сталого розвитку. Формування нової моделі економіки циркулярного типу передбачає результативну загальнодержавну політику у просторовому та секторальному вимірі. Інституційна модернізація існуючої моделі економіки в нову модель циркулярної економіки має недостатньо цілеспрямований характер через недосконалість, невідповідність та неефективність наявних механізмів.

В Україні актуальним і важливим завданням є визначення пріоритетних напрямів інноваційного розвитку державної політики, в основі якої – пріоритетність упровадження міжнародних та європейських стандартів, що дозволить використати досвід та досягнення розвинутих країн у створенні моделі циркулярної економіки.

В умовах європейської інтеграції в Україні необхідно сформувати систему довгострокових дій щодо ресурсних можливостей, вагомості екологізації суспільного розвитку для забезпечення економічного зростання країни та формування сприятливого бізнес-середовища на різних ієрархічних рівнях управління.

Концепція циркулярної економіки являє собою відновлювальну бізнес-модель, яка дозволяє вирішувати актуальні проблеми, зокрема обмеженість ресурсів та погіршення стану навколишнього середовища. Саме циркулярна економіка, як платформа, на якій створюється інноваційний продукт, спроможна забезпечити модернізацію існуючих виробництв в напрямі

суттєвого збільшення їх ресурсної ефективності; формування «зеленої» інфраструктури як системи інституціональної підтримки «зеленого» розвитку загалом і з акцентом на пріоритетні види економічної діяльності; підтримку інноваційного розвитку; скорочення рівня безробіття й інше.

З огляду на вищесказане, представлена дисертаційна робота Шкуренко О.В., у якій розглянуто удосконалення існуючих і розроблення нових методологічних, концептуальних і методичних положень, спрямованих на управління логістичним забезпеченням розвитку інноваційного співробітництва в умовах циркулярної економіки, є своєчасною та актуальною.

Дослідження, проведені Шкуренко О.В., пов'язані з науковими темами, що виконуються у рамках науково-дослідних робіт Української інженерно-педагогічної академії за темою «Управління стійким розвитком суб'єктів господарювання в умовах соціально орієнтованої економіки» (номер державної реєстрації 0116U001487); Донецького національного університету імені Василя Стуса за темою «Формування конкурентних стратегій національних виробників в сучасній парадигмі глобального економічного середовища» (номер державної реєстрації 0118U002395); Науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку Національної академії наук України за темою «Адаптаційний потенціал забезпечення стійкого функціонування реального сектору економіки України в умовах глобальної нестабільності» (номер державної реєстрації 0119U102876); Інституту економіки промисловості НАН України за темою «Формування інституційного середовища модернізації економіки старопромислових регіонів України» (номер державної реєстрації 0118U004490).

Дисертацію виконано відповідно до основних положень Національної Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року (затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України № 526-р від 10 липня 2019 р.).

2. Ступінь обґрунтованості та достовірності наукових положень, висновків та результатів дисертаційної роботи

Наукові положення, висновки та рекомендації дисертаційної роботи Шкуренко О.В. базуються на розробленні та науковому обґрунтуванні теоретико-методологічних положень, практичних рекомендацій щодо управління логістичним забезпеченням розвитку інноваційного співробітництва в умовах циркулярної економіки.

Автором при проведенні наукового дослідження були використані такі методи: системного аналізу і синтезу – для формування теоретико-методичних основ управління логістичним забезпеченням розвитку інноваційного співробітництва в умовах циркулярної економіки; теоретичного узагальнення та історико-економічного аналізу – при систематизації науково-філософських поглядів щодо обґрунтування циркулярної економіки як об'єктивної основи функціонування сучасного соціально-економічного середовища; системного підходу – при побудові архітектури логістичного забезпечення розвитку соціально-економічної системи; графо-аналітичні – для наочного подання і графічної інтерпретації статистичних даних стану інноваційного співробітництва; розрахунково-аналітичний – при розрахунку інтегрального декаплінг-фактору; функціонального аналізу – при розробці інтегрованого механізму управління логістичним забезпеченням розвитку інноваційного співробітництва; порівняльного аналізу – при розробці державної політики підтримки циркулярної економіки на засадах реверсивної логістики.

Вихідну інформаційну базу дослідження становили законодавчо-нормативні акти України, загальнодержавні програми України, статистично-аналітична інформація Державної служби статистики України, а також наукові праці науковців, інформаційно-аналітичні матеріали, наукова інформація із всесвітньої комп'ютерної мережі Інтернет.

Аналіз змісту дисертаційної роботи, опублікованих праць та автореферату підтверджує достатньо високий ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, що містяться у дисертації і виносяться на захист.

У вступі дисертаційної роботи автором обґрунтовано актуальність теми, визначено об'єкт і предмет дослідження, його мету й основні завдання, наведено методи дослідження, розкрито новизну і практичне значення одержаних результатів, зазначено форми їх апробації і використання (стор. 35-50).

У першому розділі «Теоретико-методичні основи управління логістичним забезпеченням розвитку інноваційного співробітництва в умовах циркулярної економіки» дисертантом узагальнено теоретичні положення циркулярної економіки як об'єктивної основи функціонування соціально-економічного середовища (стор. 50-62); проаналізовано науково-філософські погляди і тенденції в умовах еволюції інтелектуального середовища та сформовано комплексний теоретико-методичний концепт модифікування декомпозиційної структури та контуру дослідження (стор. 62-

81); узагальнено історико-ретроспективний аспект проблематики дослідження (стор. 81-101).

У другому розділі «Методологічні засади управління логістичним забезпеченням розвитку інноваційного співробітництва в умовах циркулярної економіки» автором вивчено методологічне підґрунтя і закономірності розвитку інноваційного співробітництва як результату селективного поєднання наукових постулатів та гіпотез (стор. 133-145); обґрунтовано конвергентну синергію як методологічної основи управлінського процесу (стор. 154-154); виокремлено переваги і недоліки управління логістичним забезпеченням розвитку інноваційного співробітництва в умовах циркулярної економіки на основі аналізу зарубіжного досвіду (стор. 118-133).

У третьому розділі «Аналітичне підґрунтя визначення доцільності створення та функціонування інноваційного співробітництва» автором досліджено інноваційне співробітництво як консолідовану платформу модернізації національної економіки на основі економіки знань (стор. 162-194); проаналізовано ресурсно-технологічну основу інноваційного співробітництва (стор. 194-218); представлено технологію декаплінгу як інструменту індикативного стратегічного аналізу й діагностики (стор. 218-231); висвітлено інституціональні аспекти інноваційного співробітництва в частині державно-приватного партнерства (стор. 231-266).

У четвертому розділі «Інституціональна платформа логістичного забезпечення в умовах конгруентності економічного середовища» дисертантом розглянуто макроекономічну сегментацію та структурування логістичної інфраструктури України (стор. 285-319); удосконалено архітектоніку логістичного забезпечення розвитку соціально-економічної системи (стор. 319-332); розроблено стратегію розвитку логістичної інфраструктури України в умовах європейської інтеграції (стор. 332-353); удосконалено теоретико-методичний підхід до визначення результативності управління логістичним забезпеченням розвитку інноваційного співробітництва (стор. 353-378).

У п'ятому розділі «Концептуальні основи управління логістичним забезпеченням розвитку інноваційного співробітництва в умовах циркулярної економіки» автором розроблено інтегрований механізм управління логістичним забезпеченням розвитку інноваційного співробітництва за умов детермінованого впливу циркулярної економіки (стор. 391-433); стратегію логістичного забезпечення розвитку інноваційного співробітництва

в умовах створення парадигми економіки замкненого циклу (стор. 433-454); науково-практичні аспекти генерування управлінських впливів щодо активізації кумулятивних ефектів логістичного забезпечення розвитку інноваційного співробітництва в умовах циркулярної економіки (стор. 454-474); концепцію стійкого функціонування національної соціально-економічної системи на основі логістичного забезпечення розвитку інноваційного співробітництва в умовах циркулярної економіки (стор. 474-500).

3. Наукова новизна отримана в дисертаційній роботі

Наукова новизна Шкуренко О.В. полягає в науковому обґрунтуванні теоретико-методичних, методологічних, концептуальних і прикладних положень щодо управління логістичним забезпеченням розвитку інноваційного співробітництва в умовах циркулярної економіки, а саме:

Серед елементів наукової новизни дисертаційної роботи можна відзначити вперше розроблено концепцію управління логістичним забезпеченням розвитку інноваційного співробітництва в умовах циркулярної економіки. Поєднання наукової методології, аналіз наукових протиріч і суперечностей дослідження, пошук, систематизація та наукове обґрунтування стимулювання реалізації оптимальних напрямів і пріоритетів у межах наявних і потенційних резервів надало можливість сформулювати науково-практичну основу програмних результатів державної політики підтримки циркулярної економіки на засадах реверсивної логістики в ракурсі стійкого функціонування національної соціально-економічної системи (стор. 484-493).

Автором сформовано науково-практичні аспекти генерування управлінських впливів. Це дозволяє активізувати кумулятивні ефекти логістичного забезпечення розвитку інноваційного співробітництва в умовах циркулярної економіки та попередити й уникнути когнітивні дисбаланси розвитку національної економіки, використовуючи синергетичну технологію корегування поведінки нелінійного та непередбачуваного характеру складних соціально-економічних систем, обумовлюючи суспільну цінність циркулярної економіки (стор. 454-474).

В дисертаційній роботі розроблено інтегрований механізм управління логістичним забезпеченням розвитку інноваційного співробітництва за умови детермінованого впливу циркулярної економіки, який забезпечує більш високоорганізований рівень логістизації та результативності управлінських рішень. Інтегрований механізм управління

логістичним забезпеченням розвитку інноваційного співробітництва побудований на уніфікованій сукупності правил, законів і процедур, збалансовано координує оптимальні співвідношення між складовими системи, модифікуючи й нівелюючи диспропорції між ними, моделюючи спектр комбінованих сценаріїв для досягнення стратегічної мети, визначаючи функціональну поліструктурну основу поєднання локальних його механізмів (стор.418-433).

Удосконалено науково-практичні аспекти формування ресурсно-технологічної основи інноваційного співробітництва, які, ґрунтуються на отриманні кумулятивних ефектів від сукупності проактивних дій системного удосконалення вертикальної та горизонтальної єдності інтеграційних процесів розвитку соціально-економічних інституцій та підтримці їх здатності до відновлення і збереження внутрішньої логічно вибудованої архітектоники в екзогенному середовищі на основі консолідації ресурсного й інтелектуального потенціалу відповідно до стратегічно визначених умов інноваційного співробітництва та генерації новітніх технологій. Це є підґрунтям для організації високотехнологічного, наукомісткого середовища на основі програмних бізнес-моделей через оновлення основного капіталу при виборі альтернативних стратегій розвитку національної економіки інноваційного типу (стор. 194-218).

Слід відзначити запропоновану автором архітектонику логістичного забезпечення розвитку соціально-економічної системи, що, базується на поліфункціональній взаємодії та акумулюванні потоків і логістичних операцій у ланцюзі постачання. Архітектоніка логістичного забезпечення розвитку інноваційного співробітництва побудована на основі когерентної сприйнятливості для досягнення оптимальної комбінації домінантних факторів креативних бізнес-моделей як базису побудови інноваційно-орієнтованого вектора національної економіки. Це зумовлює логічну конфігурацію замкненого контуру організаційно-економічної структури логістичного забезпечення на основі системно-потокowego підходу (стор. 319-332).

Вагому практичну значущість має науково-методичний підхід до параметризації процесу розвитку інноваційного співробітництва, який базується на технології розрахунку показника інтегрального декаплінг-фактора як інструмента фундаментальної стратегічної діагностики шляхом визначення біфуркаційних станів соціально-економічних інституцій на траєкторії позиціонування індикаторів їх розвитку. Дозволяє

охарактеризувати еластичність економічного зростання в рамках розроблення консолідованої платформи модернізації національної економіки (стор. 218-228).

Автором істотно вдосконалено стратегію розвитку логістичної інфраструктури України в умовах створення парадигми економіки замкненого циклу, яка ґрунтується на узагальненні, єдності та органічності її структурних складових відповідно до дій, необхідних для досягнення стратегічних цілей шляхом координування й розподілу ресурсів. Дозволяє визначити потенційні можливості відносно стратегічних орієнтирів і завдань у якісному та кількісному вимірі відповідно, формуючи при цьому когерентний зв'язок з використанням інтегрованого впливу інструментів інтелектуалізації, цифровізації, комунікації логістичного забезпечення розвитку інноваційного співробітництва на основі бізнес-моделі «держава – бізнес – наука – суспільство». Конкретизує систему стратегічних імперативів, що, в свою чергу, дозволяє корегувати закономірний результат неузгодженості розвитку основних елементів логістичної інфраструктури України (стор. 332-353, стор. 433-453).

Дисертантом удосконалено теоретико-методичний підхід до визначення результативності управління логістичним забезпеченням розвитку інноваційного співробітництва, що базується на визначенні показника ступеня збереження функцій підсистеми та показника ступеня відновлення функцій підсистеми як рамкової умови досягнення і збереження врівноваженості (стійкості) забезпечуючих структурних складових завдяки здатності системи й органів управління на мікро-, мезо- та макрорівнях оптимально поєднувати економічні, соціальні, екологічні інтереси з точки зору визначення цільових індикаторів розвитку на альтернативних траєкторіях трансформації моделі соціально-економічної системи. Саме це є основою для розроблення механізму державного регулювання і корегування ринкової поведінки суб'єктів соціально-економічних процесів (стор. 353-378).

Удосконалений автором науково-практичний підхід технології державно-приватного партнерства використовується як інструмент розвитку інноваційного співробітництва в умовах циркулярної економіки на засадах паритетності взаємодії соціально-економічних інституцій (держава – бізнес – наука – суспільство) і альтернативне джерело фінансування розвитку ефективної ринкової інфраструктури шляхом симбіозу інтересів та наукового потенціалу держави і бізнесу на

конвергентно-синергійній платформі інноваційного співробітництва для досягнення стратегічних цілей стійкого розвитку національної економіки (стор. 242-235).

Вагому практичну значущість мають методологічні положення управління логістичним забезпеченням розвитку інноваційного співробітництва в умовах циркулярної економіки, що базується на синтезі наукових теорій, ідей, принципів, методів і моделей пізнання логістичного забезпечення розвитку інноваційного співробітництва з виділенням категоріального, концептуального, інструментально-модельного рівнів, що є концептуальним модулем у вигляді методологічної парадигми, та дозволяє сформуванню нову економічну модель циркулярної економіки як інноваційної платформи сталого розвитку, яка орієнтована на зменшення кількості використовуваних ресурсів, впровадження повторного використання або замкненого циклу виробництва, модернізацію та оновлення, рециклінг, візуалізацію продукції для забезпечення тривалого життєвого циклу (стор. 133-145).

Значний внесок дисертанта має понятійно-категоріальний апарат дослідження, що є підґрунтям для розроблення концептуальних положень дослідження (стор. 67-81), а також теоретико-методичний базис дослідження, який базується на визначенні системних логічних закономірностей трансформації економічних процесів на основі констатації взаємообумовлюючої взаємодії їх функціональних особливостей через призму генерації наукових гіпотез та ідей шляхом створення спільного вектора наукових досліджень з можливістю використання і перенесення когнітивних моделей з однієї галузі науки в іншу з дотриманням принципу відкритості. Це дозволило сформуванню комплексний теоретико-методичний концепт модифікування декомпозиційної структури і контуру дослідження (стор. 90-101).

4. Значимість отриманих результатів для науки і практичного використання

Результати дисертаційної роботи Шкуренко О.В. характеризуються високим рівнем теоретичної і прикладної цінності. Теоретична цінність результатів дисертаційної роботи підтверджується їх використанням у навчальному процесі в Українській інженерно-педагогічній академії при підготовці фахівців другого рівня вищої освіти (магістр) із напрямку 051 «Економіка» та 015.24 «Професійна освіта. Економіка» при викладанні

дисциплін «Антикризове управління», «Управління ресурсами» (довідка № 106-57-08 від 18.06.2021 р.); Національному університеті «Львівська політехніка» при підготовці фахівців другого рівня вищої освіти (магістр) за напрямом 051 «Економіка» при викладанні дисциплін «Лідерство та групова динаміка», «Інноваційний розвиток підприємства» та «Економічні інструменти управління проектами і програмами розвитку соціально-економічних наук» (довідка № 67-01-1217 від 07.07.2021); Донецькому національному університетом імені Василя Стуса при викладанні дисциплін «Логістика», «Логістичний менеджмент», «Дигітальна економіка» (довідка № 25/01.1.3-43 від 01.02.2021 р.).

Практичну цінність дисертаційної роботи Шкуренко О.В. підтверджено застосуванням у діяльність органів державної влади та суб'єктів підприємництва. Зокрема, розроблений науково-методичний підхід до параметризації процесу розвитку інноваційного співробітництва, який, базується на технології розрахунку показника інтегрального декаплінг-фактора, використано Міністерством економіки України (довідка № 3411-11/31668-06 від 11.06.2021); інтегрований механізм управління логістичним забезпеченням розвитку інноваційного співробітництва за умови детермінованого впливу циркулярної економіки враховано в діяльності Харківської обласної державної адміністрації (довідка № 01-25/3387 від 25.06.2021); науково-практичні аспекти генерування управлінських впливів щодо активізації кумулятивних ефектів логістичного забезпечення розвитку інноваційного співробітництва в умовах циркулярної економіки враховано в діяльності Харківської міської ради (довідка № 08-73/2136/2-21 від 15.04.2021); теоретико-методичний підхід до визначення результативності управління логістичним забезпеченням розвитку інноваційного співробітництва застосовано Хмельницькою обласною державною адміністрацією при підготовці програм економічного і соціального розвитку Хмельницької області та Стратегії розвитку Хмельницької області (довідка № 03.01-944/21 від 23.06.2021); прикладні положення дисертаційної роботи щодо вдосконалення стратегії розвитку логістичної інфраструктури України в умовах створення парадигми економіки замкненого циклу використовуються місцевими органами виконавчої влади Вінниччини та враховані при визначенні пріоритетних напрямів розвитку територіальних громад Вінницького району (довідка № 01-03/513 від 17.05.2021); концепція управління логістичним забезпеченням розвитку інноваційного співробітництва використано Науково-дослідним центром індустріальних проблем розвитку Національної академії наук України (довідка № 01/137 від 11.06.2021);

запропоновану нову економічну модель циркулярної економіки як інноваційної платформи сталого розвитку з орієнтацією на замкнений цикл виробництва, рециклінг, зменшення кількості використовуваних ресурсів, а також низка практичних рекомендацій щодо консолідації ресурсного й інтелектуального потенціалу з врахуванням умов розвитку інноваційного співробітництва та генерації новітніх технологій прийнято до впровадження керівництвом Акціонерного товариства «Хмельницькобленерго» (довідка № 2021-0513-2217/1 від 21.05.2021); розробки щодо поліфункціональної взаємодії та акумулювання потоків і логістичних операцій у ланцюзі постачання на основі когерентної сприйнятливості використовуються в роботі ДП «Державний проектно-вишукувальний та науково-дослідний інститут морського транспорту «ЧОРНОМОРНДІПРОЕКТ» (довідка № 105-13/21 від 03.06.2021).

5. Повнота викладених результатів досліджень, висновків і рекомендацій в опублікованих працях

Результати дисертаційної роботи Шкуренко О.В. опубліковано в 54 наукових працях, серед яких: 2 статті у колективних монографіях; 27 статей у наукових фахових виданнях України, із них 26 – у виданнях, внесених до наукометричних баз даних; 4 статті у зарубіжних виданнях, внесених до наукометричних баз даних; 21 публікація тез доповідей у збірниках за матеріалами конференцій. Загальний обсяг публікацій становить 26,88 ум.-друк. арк., з яких особисто здобувачеві належить 21,65 ум. друк. арк. Кількість наукових праць у повній мірі відповідає вимогам МОН України та «Порядку присудження наукових ступенів».

Наукові положення дисертаційної роботи розглянуто та схвалено на міжнародних науково-практичних конференціях, симпозіумах, круглих столах, зокрема: «Функціонування економічних систем в умовах постіндустріального розвитку» (Харків, 2015); «Транспорт і логістика: проблеми та рішення» (Одеса, 2018, 2019); «Економіка та управління: сучасний стан та перспективи розвитку» (Одеса, 2018); «Imperatives of civil society development in promoting national competitiveness» (Batumi, Georgia, 2018); «Development of Socio-Economic Systems in a Global Competitive Environment: Conference Proceedings» (Le Mans, France, 2019); «Міжнародна транспортна інфраструктура, індустриальні центри та корпоративна логістика» (Харків, 2019); «Научные разработки: вчера, сегодня, завтра 2019» (Мінськ, 2019); «Управління розвитком соціально-економічних систем: глобалізація, підприємництво, стале економічне зростання» (Вінниця, 2019); «Науково-

практична конференція студентів, аспірантів і викладачів Державного університету інфраструктури та технологій» (Київ, 2019); «Актуальні проблеми соціально-економічних систем в умовах трансформаційної економіки» (Дніпро, 2017, 2018, 2019, 2020); «Нові інформаційні технології управління бізнесом» (Київ, 2020); «Фінансово-економічні механізми розвитку підприємництва: теоретичний та практичний аспекти» (Дніпро, 2020); «IOP Conference Series: Materials Science and Engineering» (Kharkiv, 2021); «Сучасні підходи до високоефективного використання засобів транспорту» (Ізмаїл, 2020); «Підприємницька, торговельна, біржова діяльність: тенденції, проблеми та перспективи розвитку» (Київ, 2021); «Інтелектуальні транспортні технології» (Харків, 2021); «Нові інформаційні технології управління бізнесом» (Київ, 2021).

6. Відповідність оформлення дисертації чинним вимогам

Дисертація складається зі вступу, п'яти розділів, висновків, додатків, списку використаних літературних джерел. Загальний обсяг роботи – 555 сторінок машинописного тексту. Дисертація містить 54 таблиці, з них 12 займають 20 повних сторінок; 105 рисунків, з них 25 займають 25 повних сторінок; 19 додатків – на 90 сторінках; список використаних джерел з 520 найменувань – на 52 сторінках. Обсяг основного тексту дисертації становить 368 сторінок.

Логіка дисертаційного дослідження підпорядкована поставленій меті та завданням, визначає структуру роботи. Структура дисертаційної роботи узгоджується з назвою, метою та завданнями дослідження, її оформлення відповідає чинним вимогам, наукові положення викладено конкретно, логічно, висновки і рекомендації ґрунтуються на результатах авторських досліджень проблеми.

Автореферат розкриває основні положення дисертаційної роботи і відповідає її змісту та структурі. Текст автореферату не містить положень, які не знайшли відображення в дисертації. Оформлення автореферату і дисертації виконано відповідно до чинних вимог МОН України.

7. Дискусійні положення та зауваження до дисертаційної роботи

Відзначаючи загальний високий рівень обґрунтованості теоретичних та прикладних досліджень, виконаних в роботі Шкуренко О.В., її цілісність та логіку викладу матеріалів, можна вказати і на наявність деяких дискусійних положень:

1. Дисертант на рис. 1.1, стор. 53 дисертації подає принципи циркулярної економіки, але, з нашої точки зору це є принципові орієнтири циркулярної економіки, які є складовою загально утворюючої основи при формуванні нової моделі національної соціально-економічної системи циркулярного типу.

2. У підрозділі 1.1 автор приділяє увагу теоріям циркулярної економіки, де представляє основні наукові постулати кожної; але, з нашої точки зору, доцільно було б надати більш розширену характеристику кожній із розглянутих теорій, що дозволило б поглибити розуміння об'єктивної економічної доцільності формування нової моделі циркулярної економіки.

3. В рамках історико-ретроспективного аспекту проблематики дослідження автор надає причинно-наслідковий зв'язок кризових проявів в економіці України, але, з нашої точки зору, доцільно було б наголосити на об'єктивному зв'язку між етапізацією цього процесу, визначенням факторів, наслідками для економіки та формуванням особливостей, які в системному взаємозв'язку доводять доцільність формування моделі циркулярної економіки в рамках об'єктивного розвитку соціально-економічного середовища національної економіки (рис. 1.12, стор. 88).

4. В підрозділі 2.1 при аналізі зарубіжного досвіду формування нової економічної моделі «циркулярної» економіки дисертант характеризує стан логістичного управління в різних країнах (табл. 2.2, стор. 128), але, з нашої позиції, доцільно було б привести показники ефективності та результативності такого управління, що надало б можливість більш детально подати практичну наповненість логістичне управління як економічного процесу.

5. Автор в параграфі 2.3 (стор. 145-153) розглядає конвергентну синергію як методологічну основу управлінського процесу та наголошує на тому, що «...однією із найважливіших проблем національної економіки в аспекті сучасного розвитку інноваційного співробітництва є конвергенція, що передбачає стирання міждисциплінарних меж та економічне зближення двох або кількох суб'єктів підприємництва різних ієрархічних рівнів через посилення промислової співпраці та взаємозалежності, руху ресурсів». Доцільно було б, з нашої точки зору, акцентувати увагу на філософському значенні конвергуючих технологій, що надало б можливість застосовувати такі принципи суб'єктам господарювання при виробництві інноваційного продукту та прийнятті відповідних управлінських рішень.

6. В рамках розгляду інноваційного співробітництва як консолідованої платформи модернізації національної економіки на основі економіки знань (підрозділ 3.1, стор. 162-194) доцільно було б з нашої точки зору навести характеристику стосовно розвитку феномена економіки знань в умовах модернізації національної економіки, результатом чого є активізація процесу трансферу знань, що дозволило б деталізувати процес інтелектуального забезпечення розвитку інноваційного співробітництва, тому що інтелектуалізація є домінуючою в прийнятті управлінських рішень.

7. Автором в дисертаційній роботі в параграфі 3.2, стор. 194-218 доцільно було б більше уваги приділити технологічним аспектам, а саме: надати характеристику високотехнологічним суб'єктам підприємництва; технологіям, що застосовуються для випуску інноваційного продукту, що надало б змогу більш конкретизувати функції та роль державних органів влади в рамках розроблення напрямів підтримки інноваційного розвитку таких суб'єктів.

8. Автор на стор. 285-319 параграфу 4.1 розглядає макроекономічну сегментацію та структурування логістичної інфраструктури України, але, не зовсім зрозуміло, яким чином буде відбуватись формування інфраструктури, що залучена саме до формування циркулярної економіки як системи інституціональної підтримки «зеленого» розвитку.

Наведені зауваження не зменшують загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи та висвітлених в ній результатів.

8. Загальний висновок

Дисертаційна робота Шкуренко Ольги Володимирівни є завершеною працею, в якій отримано нові методологічні положення й прикладні аспекти, що в сукупності розв'язують конкретну наукову проблему управління логістичним забезпеченням розвитку інноваційного співробітництва в умовах циркулярної економіки.

Робота виконана на високому рівні, представляє собою логічно побудоване дослідження, що містить достатню кількість елементів наукової новизни. Опубліковані автором праці повністю висвітлюють основні результати дисертації. Зміст автореферату повністю ідентичний основним положенням дисертації.

Таким чином, за результатами вищенаведеного слід відзначити, що дисертаційна робота Шкуренко О.В. на тему «Управління логістичним забезпеченням розвитку інноваційного співробітництва в умовах

циркулярної економіки» відповідає чинним вимогам МОН України, які висуваються до дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук, у тому числі пунктам 9, 10, 12, 13, 14 «Порядку присудження наукових ступенів», затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України № 576 від 24.07.2013 р. (зі змінами та доповненнями). Це надає можливість стверджувати, що Шкуренко Ольга Володимирівна заслуговує присудження наукового ступеня доктора економічних наук за спеціальністю 08.00.03 – економіка та управління національним господарством.

Офіційний опонент, завідувач кафедри фінансів
Національного університету
«Львівська політехніка»,
МОН України,
доктор економічних наук, професор,
заслужений працівник освіти України

І.В. Алексеев

Підпис завідувача кафедри фінансів, доктора економічних наук, професора, заслуженого працівника освіти України Алексеева І.В. засвідчую.

Вчений секретар
Національного університету
«Львівська політехніка»,
доцент

Р.Б. Брилінський

*Відгук надійшов у спеціалізовану
всему ряду Д 20.052.06 10.09.2021р.*

*Учений секретар спецради Д 20.052.06
І.Б. Занушан*

10 09 21

І.Б. Занушан

В.Т. Прохор

